

W Ośrodku Hodowli Zarodowej w Kamieńcu Ząbkowickim przykładą się szczególną wagę do profilaktyki chorób cieląt. Zdrowe i vitalne cielęta są gwarancją uzyskania równie zdrowych dojrzałych zwierząt.

Pierwsze chwile po porodzie decydują o odporności cieląt na choroby. Po narodzinach cielę trafia do nowego środowiska, w którym czyhają rozmaite patogeny. Prawidłowo przeprowadzony odchów to umiejętnie stosowana profilaktyka chorób cieląt. Co się na nią składa? – *Nasza praca polega na monitorowaniu i diagnozowaniu chorób, na stworzeniu odpowiedniego dobrostanu oraz warunków środowiskowych. Na szybkim rozwiązywaniu problemów, **jak również na wdrażaniu powtarzalności naszych działań*** – mówi Jacek Ptak, specjalista chorób przeżuwaczy, który rezyduje w OHZ Kamieniec Ząbkowicki.

1. Profilaktyka chorób cieląt już od wycielenia

Bezstresowo i umiejętnie przeprowadzona akcja porodowa jest pierwszym krokiem do uzyskania zdrowego cielęcia. Obsługa nie może zapomnieć o zabezpieczeniu pępowiny, która jest niejako bramą wejścia dla groźnych mikroorganizmów, bytujących w otoczeniu zwierząt. Kojec porodowy musi mieć świeżą ściółkę. Poród to stres dla krowy, więc trzeba mieć na uwadze minimalizowanie stresogennych bodźców. Czyszczenie cielęcia z wód porodowych pełni również rolę pobudzającego krążenie masażu. Kolejny podstawowy krok to...

2. Siara dobrej jakości, podana w odpowiednim czasie i ilości

W Ośrodku Hodowli Zarodowej stawia się na właściwe odpojenie siarą. Ta życiodajna substancja jest nośnikiem immunoglobulin, które zapewniają cielęciu odporność bierną. Z każdą godziną po wycieleniu zmniejsza się możliwość przenikania immunoglobulin przez ściany jelita. W czasie dwóch godzin po porodzie cielę musi dostać 4 litry dobrej jakości siary, najlepiej podane poprzez sondę. – *Jakość siary sprawdzana jest organoleptycznie, poprzez badanie TOK oraz badanie refraktometrem* – mówi lekarz weterynarii Jacek Ptak. Dobrą praktyką jest zabezpieczenie się w bank siary, w którym gromadzi się siarę bardzo dobrej jakości.

3. Patogeny

W otoczeniu cieląt mnoży się mnóstwo mikroorganizmów środowiskowych. Wśród nich wylicza się bakterie, wirusy i grzyby. Liczne szczepy bakterii przedostają się do otoczenia zwierząt wraz z ich kałem. Choć są stałym elementem środowiska, to można ograniczyć ich liczebność poprzez dbanie o higienę kojców, cieląt, a także samej obsługi. Konieczne jest również przestrzeganie zasad higieny żywienia cieląt – pojenia siarą i pójłem. To bardzo ważne, ponieważ cielęta są narażone m.in. na pojawienie się wyniszczających biegunek, powstałych na tle zakaźnym.

4. Profilaktyka IBR i BVD

Co kryje się za tymi skrótami? IBR to niebezpieczny wirus, który często bywa bezobjawowy, co sprzyja jego rozprzestrzenianiu. Powoduje zakaźne zapalenie nosa i tchawicy u bydła. Jeśli krowa matka jest nosicielką IBR, wtedy do zarażenia cielęcia może dojść już w okresie prenatalnym. Objawy uaktywniają się w sytuacjach stresogennych, np. przy zmianie systemu żywienia. IBR u cieląt powoduje problemy z układem oddechowym i znacznie utrudnia oddech. BVD to wirusowa biegunka bydła. Najcięższe przypadki dotyczą cieląt oraz jałówek. Wirus występuje bezobjawowo, a przy obniżonej odporności wiąże się ze znacznymi stratami. Cielęta, które zaraziły się w okresie płodowym rodzą się słabe i podatne na wtórne infekcje układu oddechowego i pokarmowego. Wirus zmniejsza krzepliwość krwi i prowadzi do wrodzonych wad cieląt. Pojawienie się BVD w stadzie zwiększa stopień śmiertelności w pierwszym roku życia.

5. Szczepienie zwierząt - kiedy?

Głównym zagrożeniem w okresie odchowu jest zapalenie płuc oraz biegunki. To główna przyczyna upadków cieląt. Dlatego w OHZ w Kamieńcu Ząbkowickim prowadzona jest dokładna profilaktyka chorób IBR i BVD. - *przypadku IBR bardzo ważne jest dwukrotne szczepienie cieląt w*

Umiejętnie przeprowadzona akcja porodowa jest pierwszym krokiem do uzyskania zdrowego cielęcia

odstępie trzech tygodni oraz ponowne szczepienia co sześć miesięcy. Dzięki temu możemy odpowiedzialnie zmniejszyć siewstwo wirusa w stadzie – stwierdza lekarz weterynarii Jacek Ptak. W celu przeciwdziałania biegunkom przeprowadza się szczepienia zasuszonych krów. W OHZ Kamieniec Ząbkowicki robi się to tylko w przypadkach wystąpienia choroby lub gdy spodziewa się spadków odporności. Dzięki temu cielęta są zabezpieczone przeciwko biegunkom spowodowanym przez *Escherichia coli*, rotawirusy oraz koronawirusy.

Jak uchronić cielęta przed chorobami układu oddechowego?

- Profilaktyka schorzeń płuc opiera się przede wszystkim na szczepieniu przeciwko wirusowi BRSV oraz przeciwko bakteriom, tj. *Histophilus somni* oraz *Mannheimia haemolytica* – mówi Jacek Ptak, specjalista chorób przeżuwaczy. Lekarz podkreśla, że w przypadku gdy cielęta chorują w pierwszych tygodniach życia, powinno się pomyśleć o zaszczepieniu krów zasuszonych, a nie tylko zaszczepieniu młodych cieląt. Utrzymanie optymalnych warunków zoohigienicznych otoczenia cieląt, zwalczanie ekto- i endopasożytów oraz szczepienia to nie wszystko. Z tymi zabiegami musi iść w parze właściwe żywienie cieląt w całym okresie odchowu. Stały dostęp do wody oraz odpowiednio zbilansowana dieta to aspekty, którymi powinien kierować się każdy hodowca. Optymalne żywienie cieląt to profilaktyka.

Zobacz więcej filmów z OHZ Kamieniec Ząbkowicki:

- [Zdrowa cieliczka gwarancją zdrowej jałówki](#)
- [Stop mastitis! Czyli po pierwsze profilaktyka \[VIDEO\]](#)